

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1941 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare statsbidrag för undersökning rörande vissa vattenregleringsföretag.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 31 januari 1941 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 60, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o och 2:o hemställt.

Beträffande utredningen i ärendena får utskottet — i den mån ej därför redogöres nedan — hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

1:o.

Vattenavledningen från Lyckebyåns övre vattenområde i Kalmar län.

Under punkt 1:o har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att såsom bidrag till bestridande av återstående kostnader för utredning och undersökning rörande vattenavledningen från Lyckebyåns övre vattenområde må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av 3,993 kronor 38 öre.

I anledning av en vid 1934 års riksdag väckt motion (II: 462) bemyndigade riksdagen (jordbr. utsk. utl. nr 70; r. skr. nr 238) Kungl. Maj:t att till bestridande av kostnaderna för undersökning rörande vattenavledningen från Lyckebyåns övre vattenområde till och med Kyrkebysjön anvisa statsbidrag från statens avdikningsanslag med högst 3,000 kronor.

Den 13 juli 1934 anvisade Kungl. Maj:t för ifrågavarande ändamål av statens avdikningsanslag förenämnda belopp av högst 3,000 kronor med föreskrift, bland annat, att utförandet av erforderliga undersökningar och utredningar skulle av länsstyrelsen i Kalmar län uppdragas åt särskild sakkunnig.

Med skrivelse den 28 februari 1940 har länsstyrelsen i Kalmar län till Kungl. Maj:t överlämnat en den 19 februari 1940 dagtecknad framställning från lantbruksingenjören E. Lindqvist angående ytterligare statsunderstöd för utredning och undersökning rörande vattenavledningen från Lyckebyåns övre vattenområde.

Till följd av remiss ha utlåtanden i ärendet avgivits den 23 oktober 1940 av lantbruksstyrelsen och den 18 november 1940 av statskontoret.

Av handlingarna i ärendet inhämtas bland annat följande.

Den 29 januari 1935 förordnade länsstyrelsen i Kalmar län lantbruksingenjören Lindqvist att, enligt åtagande, såsom särskild sakkunnig utföra de ifrågakomna undersökningarna och utredningarna rörande vattenavledningen från Lyckebyåns övre vattenområde till och med Kyrkebysjön. För uppdraget skulle Lindqvist äga åtnjuta dels arvode enligt gällande taxa för lantbruksingenjörer och dels för av uppdraget föranledda resor traktaments- och resekostnadsersättning enligt bestämmelserna i gällande resereglemente. Sedan Lindqvist slutfört sitt uppdrag, hade han den 14 oktober 1938 till länsstyrelsen inkommit med utlåtande i ämnet.

Kostnaderna för av Lindqvist intill den 18 juni 1937 utförda undersökningar och utredningar hade, inklusive hantlangningskostnader å 747 kronor 39 öre, uppgått till 2,862 kronor 93 öre. Av det år 1934 beviljade statsbidraget, 3,000 kronor, återstod sålunda vid sagda tidpunkt ett belopp av 137 kronor 7 öre.

Vid utförandet av ifrågavarande undersökningar hade det emellertid visat sig nödvändigt att utsträcka desamma att omfatta jämväl Lyckebyåns fortsättning söderut från Kyrkebysjön till och med Fuhrsjön i Blekinge län. Utan att avvakta eventuellt beviljande av erforderliga medel för dessa ytterligare undersökningar fortsatte Lindqvist, med hänsyn till angelägenheten av att utredningen i ärendet måtte kunna framläggas utan större tidsutdräkt, undersökningarna beträffande sistberörda sträcka av Lyckebyån. Härvid förskotterade han av egna medel kostnaderna för hantlangning o. d. Enligt en av Lindqvist den 19 februari 1940 utfärdad arvodesräkning ha utredningskostnaderna i denna del, inberäknat utgifter för hantlangning o. d., uppgått till 4,187 kronor 57 öre.

I sin omförmälda framställning har *Lindqvist* hemställt om anvisande av sistnämnda belopp 4,187 kronor 57 öre.

Lantbruksstyrelsen har vidtagit viss korrigerings av den av Lindqvist ingivna räkningen, varigenom beloppet å densamma minskats med 57 kronor 12 öre till 4,130 kronor 45 öre. samt erinrat att av tidigare beviljade medel återstode 137 kronor 7 öre. För täckande av den tillkomna kostnaden erfordrades alltså ytterligare (4,130:45 — 137:07 =) 3,993 kronor 38 öre, vilket sistnämnda belopp styrelsen hemställde måtte anvisas från statens avdikningsanslag.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Ehuru framställning om ytterligare medel i vederbörlig ordning givetvis borde ha gjorts, innan ifrågavarande undersökningar utsträcktes utöver vad som från början avsetts, finner jag mig med hänsyn till vad i ärendet framkommit böra biträda lantbruksstyrelsens hemställan om att ett belopp av 3,993 kronor 38 öre anvisas för slutligt gäldande av de kostnader, som uppkommit i anledning av ifrågavarande undersökning rörande vattenavledningen från Lyckebyåns övre vattenområde. I likhet med tidigare för ändamålet beviljat statsbidrag torde förenämnda belopp, 3,993 kronor 38 öre, lämpligen böra utgå från statens avdikningsanslag. Härtill synes emellertid riksdagens samtycke böra inhämtas. Beloppet, vilket icke torde böra inräk-

nas i den summa, som enligt riksdagens medgivande för visst budgetår må beviljas jämlikt gällande bestämmelser för avdikningsanslagets användning, bör genom länsstyrelsens i Kalmar län försorg utbetalas till vederbörande.»

I likhet med departementschefen vill utskottet framhålla, att ifrågavarande undersökningar givetvis icke bort av förrättningsmannen utsträckas till att avse andra delar av Lyckebyån, än som av statsmakterna ursprungligen avsetts, innan ansökning om medel för ändamålet i vederbörlig ordning gjorts. Emellertid vill utskottet med hänsyn till omständigheterna i övrigt i ärendet icke motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts framställning.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen medger att såsom bidrag till bestridande av återstående kostnader för utredning och undersökning rörande vattenavledningen från Lyckebyåns övre vattenområde må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av 3,993 kronor 38 öre.

2:o.

Tämnarens reglering i Västmanlands och Uppsala län.

Under punkt 2:o har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva att såsom ytterligare bidrag till bestridande av kostnaderna för utredning rörande Tämnarens reglering m. m. må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av högst 27,000 kronor.

I anledning av en vid 1933 års riksdag väckt motion (II: 53) medgav riksdagen (r. skr. nr 156), att Kungl. Maj:t finge efter den närmare utredning, som kunde anses erforderlig, och på de villkor, som Kungl. Maj:t kunde komma att föreskriva, till bestridande av vissa kostnader för då pågående syneförrättning rörande Tämnarens reglering m. m. från statens avdikningsanslag under budgetåret 1933/34 anvisa statsbidrag med högst 20,000 kronor, mot det att härav utbetalat belopp avräknades å det statsbidrag, som till genomförande av sagda regleringsföretag framdeles kunde bli beviljat från nämnda anslag. Genom beslut den 7 juli 1933 ställde Kungl. Maj:t omfördälda belopp av högst 20,000 kronor till länsstyrelsens i Västmanlands län förfogande.

Härefter har 1938 års riksdag (r. skr. nr 184) med bifall till Kungl. Maj:ts proposition i ämnet den 25 februari 1938, nr 179, medgivit, att för ifrågavarande ändamål finge från statens avdikningsanslag anvisas ytterligare högst 24,000 kronor. Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 6 maj 1938 skulle detta belopp på rekvisition i mån av behov utanordnas till länsstyrelsen i Västmanlands län, som beträffande användningen av beloppet hade att iakttaga vissa i beslutet meddelade särskilda föreskrifter. Från det statsbidrag, som enligt

gällande bestämmelser framdeles komma att anvisas till företagens utförande från statens avdikningsanslag, skulle avräknas vad för nu förevarande ändamål utbetalats.

Ifrågavarande företag för reglering av vattenståndet i sjön Tämnnaren och dess avlopp m. m. avser att bereda möjlighet till bättre torrläggning och råda bot mot översvämningar å stora odlade och oodlade områden belägna kring eller för sin torrläggning beroende av dessa vattendrag.

I skrivelse den 27 november 1940 har lantbruksstyrelsen hemställt om anvisande av ytterligare statsbidrag för undersökning rörande ifrågavarande vattenregleringsföretag med 27,000 kronor, varav 2,000 kronor såsom bidrag till avlönande av extra arbetskraft.

Över framställningen har statskontoret den 16 december 1940 avgivit infordrat utlåtande.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Då det i förevarande fall gäller mycket betydande arealer jord, huvudsakligen bördig åkerjord, som genom reglering av vattenståndet i sjön Tämnnaren och dess avlopp kunna bättre torrläggas och skyddas mot förödande översvämningar, synas ytterligare statsmedel böra ställas till förfogande i sådan utsträckning, att utredningsarbetet rörande regleringsföretaget snarast möjligt kan slutföras. Mot det av förrättningsmannen ifrågasatta och av myndigheterna tillstyrkta bidragsbeloppet — 27,000 kronor, därav 2,000 kronor för anställande av extra arbetskraft — har jag intet att erinra. Beloppet torde liksom tidigare för ändamålet beviljat statsbidrag böra anvisas från statens avdikningsanslag samt disponeras på enahanda villkor som nämnda bidrag. Till anvisandet av förevarande belopp synes riksdagens samtycke böra inhämtas. Vad av beloppet utbetalas för ifrågavarande ändamål bör sedermera avräknas på det statsbidrag, som kan bli beviljat för företagens utförande.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot förevarande framställning och hemställer,

att riksdagen medgiver att såsom ytterligare bidrag till bestridande av kostnaderna för utredning rörande Tämnnarens reglering m. m. må från statens avdikningsanslag anvisas ett belopp av högst 27,000 kronor.

Stockholm den 6 mars 1941.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 10.